

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

KOŁOBRZEG

1. Nazwa

KAMIENICA

2. Czas powstania

kon. XIX w.
(neorenesans)

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok ogólny bryły od strony północno-wschodniej

Widok ogólny bryły od strony północno-zachodniej

Widok na elewację frontową północną

4. Adres (ulica, nr posesji)

Kołobrzeg
ul. Unii Lubelskiej 20
p-ta 78-100
nr dz. 173/15, obr. 12

5. Przynależność administracyjna

województwo **zachodniopomorskie**

powiat **kołobrzeski**

gmina **Miasto Kołobrzeg**

6. Formy ochrony

Inne:

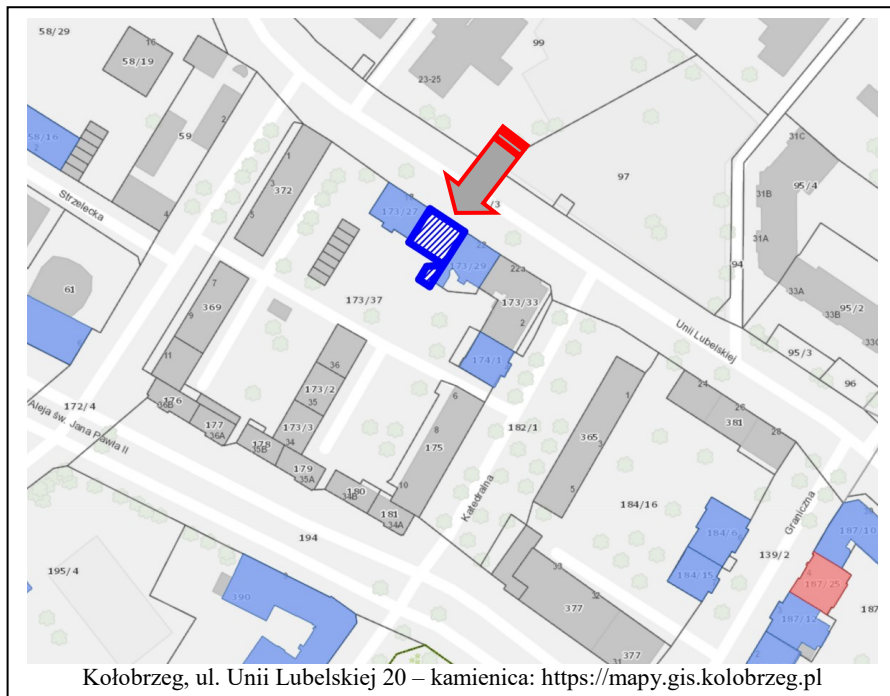
Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków
na podstawie Zarządzenia Nr 87/14
Prezydenta Miasta Kołobrzeg
z dn. 21.10.2014 r.
(aktualizacja: zarządzenie nr 101/22
z dn. 26.08.2022 r.)

8. Historia, opis i wartości

Kamienica mieszkalna powstała w k. XIX w. (odnotowana na mapie z 1906 r.), w okresie rozbudowy przestrzenno-urbanistycznej miasta, jaki nastąpił po likwidacji twierdzy (1872 r.) i włączeniu pod nową zabudowę terenów zajętych wcześniej przez umocnienia, wały ziemne i przedpola twierdzy. Posadowiona jest przy ulicy rozplanowanej na dawnych północnych przedpolach twierdzy, poprzedzających Bastion Preussen. Nieprzerwanie do dziś pełni pierwotną funkcję, z parterem częściowo zaadaptowanym na cele usługowe.

Budynek usytuowany jest w południowej pierzei ulicy. Wymurowany został z cegły, na rzucie prostokąta z przyległą niewielką oficyną podwórzową. Bryła prostopadłościenna, trójkondygnacyjna z mieszkalnym poddaszem przekryta jest płaskim dachem dwuspadowym. Elewacje otynkowane, frontowa sześciosiowa, z oknami zgrupowanymi (oprócz osi środkowej). Zakomponowana symetrycznie i zdobiona detalem tynkarskim w stylistyce neorenesansowej. Parter boniowany, wydzielony jest gzymsami cokołowym i kordonowym z fryzem płycinowym, o zmienionym współcześnie układzie osi. Na wyższych kondygnacjach okna prostokątne, w opaskowych oprawkach, w strefie drugiego piętra zwieńczone belkowaniem. Okna pierwszego piętra wyróżnia ozdobniejsza oprawa w formie aediculi, z trójkątnymi naczółkami. Gzyms wieńczący podparty na sztukatorskich konsolkach (z motywem akantu i ornamentu cekinowego) oraz mniejszych kroksztynach (z ornamentem roślinnym).

Budynek mieszkalny jest przykładem eklektycznej kamienicy czynszowej o neorenesansowym kostiumie stylowym, charakterystycznej dla wielkowiejskiego budownictwa mieszkalnego 4 ćw. XIX w. Zachował wartości kulturowe, dokumentując rozwój urbanistyczny i architektoniczny Kołobrzegu po likwidacji twierdzy.

Kołobrzeg, ul. Unii Lubelskiej 20 – kamienica: <https://mapy.gis.kolobrzeg.pl>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Ogólny stan zachowania – dobry; obiekt o zachowanej historycznej bryle i kompozycji elewacji z tynkarskim detalem elewacji frontowej. Zachowany pierwotny układ osi. Stolarstwo okien współczesne, w większości o jednolitych podziałach, zgodnych z historycznymi. Zachowane dwa cenne przykłady okien oryginalnych.

Wnioski i zalecenia konserwatorskie:

- wszelkie prace budowlano-konserwatorskie winny być **uzgadniane** z MKZ w Kołobrzegu. **Obowiązuje zachowanie:**

historycznej bryły, kompozycji i podziałów elewacji frontowej wraz z detalami wystroju architektonicznego, oryginalnych stolarek (okiennych, drzwiowych, balustrad schodów); w przypadku zniszczenia historycznej formy, przy wymianie wskazane jest odtworzenie pierwotnego kształtu i podziałów.

Oprac.: K. Wójcik, K. Tymbarski

10. Wykonanie karty
(autor, data i podpis)

**Biuro Dokumentacji Zabytków
w Szczecinie**
Maria Witek
10.2024

faksymile podpisu

11. Zatwierdzenie karty
(podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków